JAVA-BODE.

[N]IEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1853. Woensdag 21 September. N°. 75.

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is **zestig duiten** voor de **vijf woorden**, behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

[EX]TRACT *uit het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie.*

[St]aatsblad No. 72.)

BUITENZORG, *den 17den September* 1853. (No. 7).

[Ge]lezen, enz.

[De] raad van Nederlandsch-Indie gehoord;

[Is] goedgevonden en verstaan:

[Ee]rstelijk: Opteheffen het verbod op den uitvoer van buffels en [paar]den uit de Preanger Regentschappen, bedoeld bij de staats[bladen] van 1819 no. 1, 1836 no. 43 en 1839 no. 29.

[Te]n tweede: enz.

[Af]schrift, enz.

Accordeert met voorschreven register.
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

[Bij] besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal, van 16 [Septe]mber 1853 No. 2, is verklaard dat vernietigd is het, bij besluit [van] 19 Januarij 1853 No. 1, aan *Jean Pierre Noel Berne*, verleende [octrooi] voor den tijd van vijftien jaren, op de invoering van eene [in] Nederlandsch-Indie in werking zijnde uitvinding, bestaande [in eene] *mecanique broodbakkerij*.

Civiel Departement.

BENOEMD:

BIJ DE DIRECTIE DER KULTURES.

[Tot] eersten kommies, *D. J. Pietermaat*, thans tweede kommies bij dat bureau.

[Tot] tweeden kommies, *J. J. Peeters*, ambtenaar op non-activiteit, laatst tweede kommies ter algemeene secretarie, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

ONTHEVEN:

[...], de civiele geneesheer *J. IJlstra*, van de hem opgedragen waarneming der civiele geneeskundige dienst in de afdeeling Bandong, van de residentie Preanger Regentschappen.

MAGTIGING VERLEEND:

[Tot] overschrijving voor de assistent-residentie Grissee (Soerabaya), van de aan den civielen geneesheer *J. IJlstra*, uitgereikte acte van toelating ter uitoefening der geneeskundige praktijk in de afdeeling Bandong (Preanger Regentschappen), en om door hem de civiele geneeskundige dienst in de afdeeling Grissee te doen waarnemen.

Schutterijen, enz.

ONTSLAGEN:

[Eervol], wegens vertrek, de eerste luitenant bij de schutterij te Soerakarta, *J. van de Wiel*.

Militair Departement.

ONTSLAGEN:

[Uit] 's lands militaire dienst, de eerste luitenant der infanterie *G. W. Y. Grouw*.

Marine-Departement.

BENOEMD:

[Tot] adjunct-ingenieur voor het stoomwezen, de ambtenaar op wachtgeld *W. L. K. Nering Bögel*, laatstelijk onder-constructeur bij de marinewerven, thans ter beschikking staande van den hoofdingenieur voor het stoomwezen.

Advertentien.

[Vert]rek van de Landmail gedurende het Jaar 1853.

[De] directeur der producten en civiele magazijnen maakt bij deze [bekend], dat het vertrek der stoomschepen, bestemd voor den over[voer] der brievenmalen van Batavia, via Muntok en Riouw, naar [Singa]pore, gedurende 1853, zal plaats hebben als:

[In] de maand	September	op		25	van	die	maand
» »	October	»	10 en	26	»	»	»
» »	November	»	9 »	26	»	»	»
» »	December	»	11 »	27	»	»	»

[Terw]ijl die schepen de terugreis van Singapore zullen aannemen [binne]n 24 uren na de aankomst aldaar van het van Ceylon verwacht [wor]dend pakketschip der Peninsular and Oriental Steam Navigation Company, zonder de aankomst aftewachten van het stoomschip van Hongkong.

De brievenpakketten, bestemd om met deze gelegenheid te worden verzonden, zullen gesloten worden bij het postkantoor te Weltevreden:

a. voor zoo veel betreft de brieven voor Europa, Britsch-Indie, China, enz., daags vóór het vertrek der stoomschepen naar Singapore, 's namiddags ten 1 ure.

b. voor zoo veel aangaat de brieven voor Banka, Palembang en Riouw, twee dagen voor dat vertrek, op denzelfden tijd.

BATAVIA, *De Directeur voornoemd,*
22 *April* 1853. DE VEER.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt, bij advertentie van 19 September bekend, dat op Zaturdag 15 October e. k., door den resident van Batavia, publiek zullen worden verkocht 300 picols kruidnagelen 1ste soort.

De eerst aanwezend Ingenieur te Batavia maakt bekend, dat van heden, de brug te Patekoan voor de passage van voetgangers en rijtuigen tot nadere aanzegging zal gesloten blijven.

De resident van Bezoekie maakt, bij advertentien van 9 September bekend:

1 dat op 4 October e. k., in den dalm van den regent van Probolingo, uitbesteding zal worden gehouden van de leverancie voor de voeding voor de gevangenen en kettinggangers ter hoofdplaats Probolingo en zulks over een tijdvak van drie jaren, gerekend van 1 Januarij 1854 tot ultimo 1856.

2 dat op 6 October, in den dalm van den regent van Bezoekie publieke uitbesteding zal worden gehouden van:

1 *perceel.* De levering der ondervolgende benoodigdheden ten behoeve der te Bezoekie gestationeerde kruisbooten, gecalculeerd op:

60 amsterdamsche ponden rijst }
$2^2/_3$ idem, id. zout } daags.
10 idem. gedroogde visch }

10 kannen klapperolie }
2 vadem brandhout } 's maands.

2 *perceel.* De voeding voor de gevangenen en tot dwangarbeid veroordeelden ter hoofdplaats Bezoekie, calculatief berekend op 150 à 200 koppen daags, of zooveel meer of minder als aanwezig zullen zijn, zoomede van lampolie tot verlichting van het gevangenhuis, gerekend op twee kannen daags.

3 *perceel.* De voeding voor de gevangenen en tot dwangarbeid veroordeelden ter hoofdplaats Pradjekan (afdeeling Panaroekan en Bondowosso) calculatief berekend op 100 koppen daags, of zooveel meer of minder als aanwezig zullen zijn, zoomede van lampolie, tot verlichting van het gevangenhuis, gerekend op ééne kan daags.

De leverancie loopt over een tijdvak van drie jaren, gerekend van 1 Januarij 1854 tot ultimo December. 1856.

Vendutien.

Op Donderdag 22 September, voor 's lands kleeding- en provisiepakhuizen.

En

Op het Heemradenplein door *John Pryce en Co.*

Op Vrijdag, 23 September, bij *G. H. H. van Zadelhoff*, achter de weeskamer.

En

Voor de pakhuizen van *Pandel en Stiehaus*, door gebr. *Roselje en Co.*

Op Zaturdag 24 September, in het locaal der Beurs.

Op Maandag 26 September, ten huize van den heer *C. H. F. Riess*, door gebr. *Roselje en Co*, Zie advertentie no. 801.

Op Dingsdag 27 September, voor het commissiehuis van *John Pryce en Co.*

Vertrekkende Personen.

A. P. Molenaar.

Aangekomen Vreemdelingen.

Van 12 *tot en met den* 19 Sept. 1853.

Hotel Willem II. *Penning Nieuwland*, van Buitenzorg. — *F. H. Hempe*, van Samarang. — *Schippers*, van idem. — *van Gaffron*, van Batavia. — *E. A. Dolischol*, van Utrecht.

Rotterdamsch Hotel. *Patrik Killea*, van Australie. — *J. W. van der Wulp*, van de reede. — *Thomas MacGill*, van Melbourne. — *M. J. L. van Asperen*, van de reede. — *John Henshall*, van Singapore. — *J. J. Heine*, van Samarang.

Hotel. Nederlanden. *J. Joëlson*, van Singapore. — *L. van Wagtendonk*, van Helvoet. — *J. Buisson de St. Remij*, en familie. van Passaroeang. — *C. L. Gerrit en echtgenoot*, van idem. — *J. C. Joon*, van Amsterdam.

Marine Hotel. *A. E. de Brieder*, van Batavia. — *J. Tromp*, van Singapore. — *R. J. Hoeck*, van Soerabaya. — *G. A. Stein Parvé*, van de reede. — *Jhr. van Raders*, van idem. — *van Stokkum*, van idem. — *G. W. Westenberg*, van idem. — *baron van Boecop*, van idem. — *M. J. B. Noordhoek Hegt*, van Adelaide. — *D. Rapp*, van Amsterdam. — *L. W. van Beusechem en familie*, van Samarang. — *de Ruijter de Wildt en familie*, van idem. — *H. M. baron van Tuijll van Serooskerken*, van de reede. — *F. F. Roloff*, van idem. — *F. C. H. Kock*, van Amsterdam. — *J. C. Jaski*, van Passaroeang.

MEESTER THIJSSEN. (*vervolg.*)

[«]Zij heeft het, na het eerste blad gelezen te hebben, [we]der ter zijde gelegd; daar zat, zeî ze, geen troost [...] voor haar in, en, om je de waarheid te zeggen, [de] vrouw wil niet getroost zijn,» zei hij fluisterend «[ze] wil even als Rachel niet vertroost worden: 't wa[re l]icht is nog niet over haar opgegaan,» sprak hij op [...]ten toon, » de ure der verlossing is nog niet nabij, [en] zijne oogen naar boven rigtende, vervolgde hij, [«mo]gt ze dra aanbreken dat ze rijp werd bevonden en [bid]den wij er dagelijk om, dat ze....»

«Wil vader te huis komen?, riep een piepende kin[der]stem in de keuken, die tot het heiligdom door[drong]; » daar is een heer om vader te spreken.»

«Ja, ja,» gilde de diaken en, den meester zijne [han]d toestekende, sprak hij: » nou, ik kom eens gaauw [we]erom en bedenk je rijpelijk over het gesprokene!» [«Goeden]nacht moeder, Margrete, slaap wel!»

[Me]ester Thijssen trad in de keuken, waar zijn vrouw [al]reeds met de koffij wachtte, die verwonderd was [over] den ernstigen trek, die er op het gelaat haars [...] verspreid lag, maar zij vroeg niet wat de reden van buurmans komst, hoewel ze wis en zeker [wist] dat er iets heel, heel ernstigs voorgevallen was, [...] zij dan ook maar vrijelijk alles bedacht wat [mo]gelijk wel de reden kon geweest zijn.

» Buurmansvrouw kan den dood van Mietje nog maar niet vergeten, » klonk de stem des meesters na eenige oogenblikken.

» Zij begint er ook al mager van uit te zien, » hernam zijne vrouw, die door de uitrekking van dit gesprek, eenigzins op de hoogte van het voorgevallene dacht te komen.

» Zoo! » sprak hij na eenige oogenblikken, » zoo, ja 't is wel mogelijk, maar Margrete gaan de kinderen nog niet naar bed? »

» Maar meester, 't is immers pas zes uur geslagen en, om zeven.... Kijk, dat weet je toch wel! »

» Genoeg, laat hen voor dezen avond maar een uitzondering op den regel maken, » en zich tot Frans wendende, die met een druiloorig gezigt aan zijne knieën stond, zeide hij:

» Nacht jongen, slaap wel, droom van nacht maar niet van Willem I, over wien wij het van daag zoo druk hebben gehad en onze sukkel, » vervolgde hij opstaande. » zit nog maar altijd bij het vuur. »

» Dag Wimpie, ga maar met moeder mêe, kind! vader zal zoo straks wel bij u komen. »

En de kleine, die inmiddels naar vader was toegestrompeld, volgde nu zijn broeder, maar wist wel wat het beteekende als vader zei, van bij hem te komen.

Er kwam een traan in zijne oogen, omdat hij zoo regt het ongelukkige gevoelde, van met medelijden behandeld te worden.

Moeder had beiden te rusten gelegd, en zou het eentoonig gesnor van het spinnewiel weder doen hooren, meester had den langen Gouwenaar aangestoken en rustte nu met het hoofd in de hand op de tafel.

» Ge waart strakjes verwonderd, » begon hij, » waarom beide kinderen zoo vroeg naar bed moesten gelegd worden; maar ik had iets gewigtigs met u te overleggen en was bang, dat de tijd mij daartoe zou ontbreken, aangezien ik strakjes.... hoe laat wijst mijn goede engel?.... zoo, kwartier over zessen, aangezien ik strakjes nog naar mijn vergadering moet, en plan heb nog even bij buurman in te wippen, maar dit daargelaten. »

» Onze beide jongens zijn, wat men in de dagelijksche wereld noemt, juist het tegenovergestelde van elkander; mogen wij Gode danken, dat we in onze Frans een besten, fermen knaap bezitten, onze Willem maakt ons dikwerf angstig voor de toekomst! niet waar? Margrete! »

Maar Margrete zeî niets en nokte slechts!

» En het is *dat* wat mij juist zoo dikwijls verontrust. en toch is het niet goed, want onze Hemelsche Vader, doet toch niets, of Hij heeft er Zijne goede bedoelingen mede, en evenwel ge moogt het niet regt christelijk van mij noemen, maar zoo God hem weder van ons opeischte, dan zou ik Hem danken, dat Hij den sukkel dáár

Maatschappij:
TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN,
Afdeeling *Batavia.*

Met referte aan de oproeping voorkomende in N°. 70 wordt bekend gemaakt, dat in de Algemeene Vergadering van den 6 September jl. tot leden van het bestuur der afdeeling zijn verkozen de Heeren:

Mr. *C. Hultman*......... tot Voorzitter.
P. van Rees............ » Ondervoorzitter,
C. H. G. Steuerwald.... » Penningmeester,
Mr. *A. J. Swart*........ » Bestuurder,
Mr. *L. W. C. Keuchenius* » Secretaris,

welke zich die benoeming allen hebben laten welgevallen.

Namens het bestuur,
Bij afwezigheid van den Secretaris,
Het Lid des Bestuurs
(836) Mr. A. J. SWART.
BATAVIA 17 *September* 1853.

MAATSCHAPPIJ *DE ATLAS*
te
AMSTERDAM.

De ondergeteekende, expresselijk herwaarts gekomen en gemagtigd om de belangen dezer Maatschappij voor te staan, maakt aan belanghebbenden bekend, dat in de fabriek van deze Maatschappij worden vervaardigd alle soorten van Stoom werktuigen, Stoomketels, Suikermolens, Zaagmolens, Watermolens, Koffij en Rijstpelmolens, Hydraulique Persen, IJzeren Laadponten, enz., enz. benevens voornamelijk alle bij de Suikerbereiding benoodigde toestellen, als, de aan deze Maatschappij geoctrooijeerde verdampingstoestellen, bekend onder den naam van Cone de Lembecq en de Centrifuges zoo als dezelve met de beste verbeteringen in genoegzaam alle suikerfabrieken in Europa en in de West Indien worden gebruikt, Luchtledige Pannen, Défécatie pannen, Bascule ketels, gewone en Platte ketels voor de oude Baterij; verder de vereischte toestellen om de Sijstemas van Melsens, Roussean, Stollet, en alle andere tot heden bekende wijzen van Suikerbereiding aan te wenden.

In de West Indien en in Louisiana verscheidene Suikerfabrieken met toestellen, in voornoemde fabriek vervaardigd, ingerigt hebbende, biedt hij zich thans aan, om ook in deze kolonie bestellingen aantenemen en uit te voeren. Verdere inlichtingen zijn te bekomen bij de Heeren *B. Kopersmit & Co.*, te Batavia, te Samarang en te Soerabaya bij den Heer *W. Cores de Vries.*

(825) V. J. VAN DOLDER.
BATAVIA 17 *September* 1853.

☞ Heeren Abonnés van het *Theatre-Francais*, die hunne abonnementen gelden over de jaren 1850, 1851 en 1852 tot heden nog niet hebben aangezuiverd worden beleefdelijk verzocht die voor ultimo September e. k. ten kantore van Mr. *F. L. van Romunde*, advocaat te Batavia, als daartoe door den ondergeteekende gemagtigd, te komen afdragen; zullende na dien tijd de nalatigen door middel dezer Courant bij name tot de betaling worden aangespoord.

(841) C. HONORÉ.
BATAVIA, 19 *September* 1853.

Bij S. B. VAN KLEEFF & Co.
Passer Pisang, te bekomen:

Tafel Rozijnen in kistjes,
Amandelen in fleschen en vaatjes.
Gedroogde Peren in witte stopfleschen,
Rijnwijn (Marcobrunner) 1846.
Seltzerwater 1853.
Haantjes, Leuvensch en Valkenbier, per dozijn en per vat. (838)

IN COMMISSIE ONTVANGEN.

Tafel Rozijnen en Amandelen in kistjes, bij
(840) A. VAN OMMEREN & Co.

PAS ONTVANGEN:

Nieuwe Haring, Rolpens, Saucijsjes, Worst en allerlei soorten versche Hollandsche Groentens in vaatjes verkrijgbaar bij
(812) LEROUX & BERNE.
Noordwijk

Vruchten op Brandewijn, ingelegde Zuren en Anchovis, bij
(816) LEROUX & BERNE.

TAFEL AMANDELEN EN ROZIJNEN ZONDER PITTEN

bij
(815) LEROUX & BERNE.

COMMISSIEHUIS
MEESTER CORNELIS.

Gerookte Bokking. (811)

BESTE HOLLANDSCHE KAAS

bij
(813) LEROUX & BERNE.

FROMAGE (Pâte Grasse)

Uitmuntend geconserveerd in blikken doozen te bekomen bij
(814) LEROUX & BERNE.

Er blijven ons nog maar
30 vaatjes blanke Wijn-Azijn van 4 dozijn inh. en tot sluiting van een factuur:

Laken Petten, | Zijden Hoeden,

tot zeer billijke prijzen.
(837) S. B. VAN KLEEFF & Co.
Passer Pisang.

SNIPPER- EN PEPERKOEK

in blikken trommels bij
(817) LEROUX & BERNE.

GESTOLEN

Op den 9 dezer een **Zilveren Horologie (Patent Lever)** met **gouden Halsketting**, benevens meer andere voorwerpen.

Die hiervan aan den uitgever van den *Java-Bode* inlichtingen kan geven, mag op ruime belooning aanspraak maken. (823)

TE KOOP

Een huis op Kramat, thans bewoond door Mr. *J. O. Wijnmalen.* (824)

TE KOOP

Eene brillante Piano Oblique, uit de fabriek van *Erard*, te Parijs expres voor dit climaat vervaardigd, prijs *f* 1,000,—, te bevragen bij
(818) H. M. VAN DORP.

TE HUUR

Het landhuis te Piseng Koning gelegen aan de rivier en grooten weg van Bantam, drie palen van Batavia met stalling voor 12 paarden, wagenhuis en steenen bijgebouwen, benevens de vrije beschikking van vier opgezetenen van het land dagelijks. Te aanvaarden op 1 October, te bevragen bij den heer *J. Parker, Batoe Toelies.*
(834)

OPENBARE VERHUUR,

te houden den 1 October 1853, des voormiddags ten elf ure ten kantore van den ondergeteekende, van drie perceelen, gelegen op Kramat, Blok L., 20e. deel, N°. 154. verponding N°. 6018, 8761 en 8762, voor den tijd van *Zeven* jaren.

Men kan de voorwaarden lezen bij
(833) J. C. MEIJER. *Notaris.*

TE HUUR

Tegen 1 October, het huis thans bewoond door den heer *C. H. F. Riesz.*, gelegen op den weg naar Tana Abang, te bevragen bij den heer
(828) THOMAS DE SOUSA.

Wissels op *Nederland.*

bij
(826) B. KOPERSMIT & Co.

Wissels op *Nederland.*

Bij
(648) HAAGER & SCHUURM

Wissels op *Nederland.*

à 6 Maanden na dato, bij
(640) B. SANIER, SUERMONDT &

GREAT HESSIAN STATE L
OF 6,725,000 DOLLAR

To be reimbursed with............16 588.510 D
or..............................£.2.400 000 St

THIS Loan is guaranteed by the Government, and tracted by the eminent Banking House of Mess *A. Von Rothschild & Sons*, in Frankfort-on-the- The following capital Prizes must be gained, vi

14 of 40.000 dollars.		60 of 4.000 d
22 » 36,000 »		60 » 2,000
24 » 32,000 »		120 » 1,500
60 » 8,000 »		190 » 1,000

&c., &c. The smallest Prize is 55 dollars.

The next drawing will take place in Decembe

The Price of the Shares is as follows:—

One Share for £1 St. ‖ Thirteen Shares for £
Six do. for £5 » ‖ Thirty do. £
Sixty-five Shares for £40 Sterling.

Remittances can be made in Bank Notes, Bi Drafts on Europe, &c. Each Shareholder will the Prospectus, with full particulars; and after wing, the List of the successful Numbers, whic also be published in the leading Journals. The will be paid in Cash at Frankfort-on-the-Maine, London, New-York, or any city in the world.

☞ Apply without delay to Messrs *J. A. Schwar & Sons*, Bankers, Frankfort-on-the-Maine, Germ their House, Messrs *A. Schwarzschild & Co.*, 26 bard Street. London. Remittances which arrive t will be returned to the sender, or if he prefers i res for the following drawing will be forwarded. Prospectuses may be seen at the Office of this

---

GREAT HESSIAN L
OF 6,725,000 DOLLAR

THE following Large Prizes must be gained, v

14 of 40.000 dollars		60 of 4.000 doll
22 » 36.000 »		60 » 2.000
24 » 32.000 »		120 » 1.500
60 » 8.000 »		180 » 1.000

&c., &c. The smallest Prize is 55 dollars.

The next drawing will take place 1st December,

Fixed Prices of the Shares: —

One Share for £1 St. ‖ Thirteen Shares for £
Six do. for £5 » ‖ Thirty do. for £

Each shareholder will receive an official list winning numbers. The Prizes will be paid in cas in full, WITHOUT DEDUCTIONS, through the various Shares in the Frankfort Distribution may also tained at lower prices than at any other House. Remittance in Bank Notes or Drafts on account Receiver General for this Loan distribution, are directed and addressed to Messrs. *B. Friedberg* a 3, Regent's Terrace, Commercial Road, London land.

DE STERRENHEME
verklaard door *F. Kaiser*, Hooglee
te Leiden. Tweede druk 1853.

2 deelen met Kaarten en Bijlagen, keurig geb ontvangen bij
(820) VAN HAREN NOMAN & KOL

Bij *H. M. VAN DORP*, Boek
delaar te *Batavia*, is te bekome

J. G. G. Bierhaus. Tjeritera Hikajat. prijs 60 uitgegeven ten voordeele van het Ned. O.-I. Bij nootschap.

J. G. G. Bierhaus. Kitab pada Menjatakan kabenaran Agama orang Kristen 90 duiten. *Bij len van 25 of meer à 60 duiten.*

J. G. G. Bierhaus. Korte handleiding te geb bij mijne kathechisatien voor Militairen, 25 duiten.

---

in het hemelsch Jeruzalem had opgenomen, maar wij kortzigtigen en ellendigen, begrijpen niet wat goed voor ons is. Ons rest echter, om voor onzen Frans te zorgen, en dat is een knaap waar wij regt veel genoegen van zullen beleven; nog heden (zoo als ik hem straks herinnerde), blonk hij boven allen uit, met het verhalen van het leven van Willem den eersten, maar toch ben ik nog niet regt besloten, wat van hem te maken. Meester! och ik weet het hoe weinig de kundigheden van zulk een man naar waarde geschat worden en daarom, geen meester! ik geloof nimmer dat hij het worden zal.»

»Geen meester?» vroeg Margrete verwonderd, die daardoor op eenmaal hare luchtkasteelen den bodem zag ingeslagen, »geen meester?»

»Geen meester!» hervatte haar man, koel en afgetrokken, »neen, ik benijd zoo vaak den stand en den eerbied die onzen leeraar geniet, wanneer hij....»

»Dus dominé?» vroeg Margrete verbaasd, maar blijde, »onze Frans dominé! ja, nu gij het zegt, is het juist de stand, waarvoor hij geschikt zou zijn.

»Te regt aangemerkt, want hebt gij het niet gehoord hoe regt schoon hij des avonds zijn psalm kan opzeggen, met welk een verstand hij nu reeds over de dingen kan uitweiden, waarover grooteren zelfs verbaasd staan? Neen! neen! hoe meer ik het inzie! hoe meer ik begrijp, dat de jonge dominé *moet* worden. Want was Borger, de groote Borger, ook niet een boerenzoon? En heeft mij het niet ver gebragt? O! het zou mijn vaderlijk gevoel zoo goed doen, wanneer ik eenmaal het geluk mogt hebben, hem van den kansel de woorden des levens te mogen hooren verkondigen, niet gelijk zoo velen dat doen, maar naar de regte leer; en dan daarbij te mogen bedenken: kijk dat is nu *mijn* Frans! *mijn* zoon!»

»En 't is toch maar een mooije stand; maar is er toch nog niet iets hooger?» vroeg Margrete.

»Wel zeker,» sprak de meester, het hoofd in den nek slaande, »Professor! dat is de rang dien zoo velen bekomen, maar.... daar men toch ook geleerd voor moet zijn, evenwel, aan helderheid van geest ontbreekt het den jongen niet.»

Op dit oogenblik sloeg de klok zeven uur, en nadat meester Margrete bevolen had, het gesprokene goed te overdenken, stapte hij, na zijne pijp te hebben aangestoken, naar de vergadering tot verlichting des verstands en uitbreiding des geloofs, onder de zinspreuk: »Een goede arbeid brengt zegen!» Eene vergadering, waar de meesten der dorpsbewoners te zamen kwamen.

En wij laten meester daar, en zijne vrouw in hare woning, die nogmaals 't gesprokene overdenkt, en verwijlen eenige oogenblikken bij de kribbe, waarin de toekomstige Professor en de tegenwoordige ongelukkige ligt.

Zij hadden geen van beiden hun oog geloken, hoewel Frans alle teekenen gemaakt had van een ge slaap maar hadden onderwijl toegeluisterd, en he de ter harte genomen, elk naar zijne meening.

Frans dacht en droomde zich alreeds op den p stoel, en Willem, och, hij had het te wel ge toen vader gesproken had van sterven, en het gemerkt, hoe lief hij toch Frans had.

»Frans wordt dominé!» had hij gepreveld, toe beide ouden aan 't spreken waren, »dominé had een oogenblik gezwegen en oplettend toegel

»Professor, zoo: hé, dat moet wel hoog zijn de jongen is knap. O, ja! hij moet toch wel zijn, want vader zegt het. Nu, Frans professor den langen weg op, voort maar! achter 't kipp voort maar! sterven! voort maar! dood, voort en dan?.... en dan onze oude poes? en dan m en vader, neen, ze niet goêndag zeggen, maa weggaan. Bah! oude rot, wat raast ge daar we de wind huilt, zou ze ook op den langen we len?.... Zou ze ook huilen als ik weg was? neen, die wind hoort hier, en de honden blaffen en?» en de slaap overmeesterde zijne oogen en de ne knaap droomde van wegloopen en vergeten wor en van terugkeeren in het hoekje aan den haard, Sina, de oude kat, hem zoo vaak het plaatsje la dat hij had ingenomen.

Meester Thijssen sliep dien nacht met een zelig

BATAVIA.

In den morgen van den 19den September, is, op het f van den heer *G....*, op het koningsplein zeker lander, genaamd *Kairoen*, door een paauw, dien hij van dat erf, waarop hij als tuinman werkzaam was, wilde wegjagen, doodgeslagen. Het lijk droeg geene vallende kenteekenen, edoch drie getuigen hebben bij de policie de verklaring afgelegd, dat zij van de om-standigheid ooggetuigen geweest zijn.

— Als eene bijzonderheid vermeenen wij te kunnen vermelden, dat op de Visch-Bazaar alhier op Zondag 18 September gebragt is *een haai*, eene lengte heb-bende van 20, met een bek van 3½ voeten. Dit mon-ster is in een Sero op de hoogte van de kampong Kaudja, beoosten deze stad, door den djoeragan eener praauw Kolek, *Drachman* genaamd, op vijf voeten diepte gevangen.

— Wij vernemen van Bekasi omtrent den moord met een geweerschot van den Inlander *Sieloem*, waarvan wij in ons Blad van 14 dezer No. 73 melding maakten, dat het de policie is mogen gelukken, de daders mag-tig te worden. In de nabijheid van de kampong Kra-ḡan, alwaar de moord heeft plaats gehad, woonden drie personen, die niet in den besten reuk stonden en op wie, volgens de door de policie ingewonnen inlich-tingen, de verdenking viel. Naar luid dier inlichtin-gen hadden die drie personen de karbouwen van eenen Chinees onder hunne bewaking genomen, tegen een bepaalde som, doch onder voorwaarde dat zij de ver-loren gaande moesten vergoeden. Werkelijk was dit met eenige dier dieren het geval geweest, en vermeenden die drie personen dat zij door *Sieloem* gestolen waren. Deze, daarover aangesproken, bekende zulks niet maar toch aan de karbouwen terug te bezorgen, dan wel de geldswaarde door zijne bemoeijing te doen uit-keeren. Hieraan niet voldoende, zoo besloten die drie personen zich zelven regt te verschaffen, misschien uit vrees dat de zaak voor den regter niet duidelijk genoeg bewezen zou zijn, dan wel om hunne eigene antece-denten niet als aanklagers of getuigen durvende optre-den. Hoe dit ook zij, op gisteren werden zij gearres-teerd en in het huis van een derzelven, die men wel als den hoofdmisdadiger kan beschouwen, is een nog geladen geweer achterhaald.

— Men berigt ons van Soerabaya het volgende:

Op Donderdag morgen 15 September jl. maakte de postkommies van Soerabaya de brieven-bus open, en vond daarin eene som van *f* 3,000.— recepis. Deze gelden werden door hem onmiddelijk in handen gege-ven van den assistent-resident voor de politie, daar eene expeditie van dezelven onmogelijk was, doordien noch brief, noch iets anders daarbij werd gevonden, waardoor men weten kon wie de afzender was en voor wien die gelden gedestineerd waren.

Een zeer zonderling geval voorzeker, waaruit men ook de allerzonderlingste gissingen maken kan.

Men zou nu bijna moeten gelooven, dat geldelijke zaken op Soerabaya tooverijen ondergaan. Eenige maan-den geleden verdween een ijzeren kist met plus minus *f* 25,000.— van den heer *P. K.* zonder dat luiken, deu-ren, enz. waren open geweest, of eenig teeken van zich na te laten; nu verrijzen *f* 3,000.— recepis zoo eensklaps uit den grond, en verschuilen zich in de brieven-bus!!

— Men verneemt ook met genoegen dat te Soerabaya een suikerraffinaderij wordt opgerigt, waarvan de eige-naren zich voorstellen zoowel in de behoeften van Aus-tralie, als van de Molucco's te voorzien. Het zal ook een groot gerief opleveren voor de inwoners van het echtgenoemde goudland, wanneer zij, voor minder geld, betere suiker kunnen verkrijgen, dan thans wel het ge-val is. De uitslag zal dan ook de ondernemers voorze-ker ruim begunstigen.

— Men leest in de *Javasche Courant:*

Van Tjandjoer wordt onder dagteekening van den 2den September gemeld, dat sedert 8 à 10 dagen, na geruimen tijd droogte zich langdurige en hevige regenbuijen ontlasten, gepaard met stormwind, onweder en weerlicht, weshalve het voorkomt als of de kentering der regen-mousson, hoewel wat vroeg, reeds nu begonnen is.

De achtereenvolgend uit de districten Tjikalang en Tjiheulang (regenschap Tjiandjoer) ontvangene rapporten melden dat bij dergelijk weder zijn omgerukt: 49 bam-boezen woningen, 7 bijgebouwen, 5 padieschuren, 15 koffijlootsen, 6 paardenstallen, 1 buffelkraal en 5 opstal-len.

Eene brug over de de rivier Tjimahie is door hevigen stroom weggeslagen, en wordt thans vernieuwd.

Vele koffij- en dadapboomen hebben door deze weers-steldheid nadeel ondervonden.

Bij het omstorten der voormelde woningen zijn een man en twee vrouwen in levensgevaar geweest, doch door spoedig aangebragte hulp gered.

— Men schrijft van Magalang den 12den Septemb. 1853.

Op den 9den ll. bij het overvoeren van houten bal-ken ter hertelling van de brug over de rivier Pakies Wie-ring, in het regentschap Temangoong, is deze brug on-der zijne last bezweken en met de balken en de koe-lies, ten getale van 32 menschen, ingestort.

Van deze 32 menschen welke in de rivier van eene hoogte van 19 voeten zijn gevallen, hebben sommigen kneuzingen bekomen.

Van dezen waren twee zeer ernstig geblesseerd, en is reeds één dezer zwaar gekwetsten aan de gevolgen over-leden.

De plaatselijke geneesheer, wiens hulp met den mee-sten spoed is ingeroepen, geeft evenwel goede hoop op de herstelling der overigen, waartoe al de middelen on-der zijn bereik, in het werk worden gesteld.

DE OOSTERSCHE KWESTIE.

Wij hebben vroeger gezegd, dat de Porte een antwoord gereed maakte op het manifest des keizers van Rusland. Dat antwoord heeft voor eenige dagen het licht gezien en is in een hoogst vredelievenden toon gesteld. De Porte herinnert daarin, dat door haar ten opzigte van de H. Plaatsen ten volle aan Ruslands eischen was vol-daan, toen prins *Menchikoff* met een eisch te voorschijn kwam, die, als onvereenigbaar met de souvereine regten van den sultan, onaanneembaar was en bleef, terwijl die eisch van de andere zijde als nutteloos moet beschouwd worden, uithoofde de sultan vrijwillig en voor het oog der geheele wereld de meest zekere waarborgen had gegeven. Evenwel blijft de sultan geneigd om op nieuw alle mo-gelijke waarborgen toe te staan, zoo zij slechts veree-nigbaar zijn met de eer en het belang des rijks, en biedt tevens aan, om een buitengewonen gezant naar St. Petersburg te zenden, ten einde in overeenstemming met de regering des keizers tot het gewenschte doel te geraken. Daarna betoogt de nota dat Rusland, een bij-zonder tractaat ten behoeve van de Grieksche onderda-nen des sultans eischende, zich ten onregte op het trac-taat van Kaïnardji beroept en met geen meer regt op den sened van Balta Liman, om de bezetting der Vor-stendommen te wettigen. Deze inval kan ook door de Porte, wat het beginsel betreft, wel niet anders dan als eene oorlogsverklaring beschouwd worden, die haar het regt geeft om geweld met geweld te keeren; zij wil zich echter voor het oogenblik tot een eenvoudig protest te-gen dezen inval bepalen en zich van iedere daad van vijandelijkheid onthouden, terwijl zij echter nimmer zal toegeven, dat Rusland het regt heeft om van tijd tot tijd troepen in Moldavie en Wallachije te doen binnenruk-ken, en zoo deze provincien, die een integrerend deel des Turkschen rijks uitmaken, beschouwt als een huis zonder meester. De Porte protesteert dus formeel en openlijk tegen deze handeling, overtuigd dat de mogend-heden, onderteekenaars van het tractaat van 1841 haar gedrag zullen billijken.

Behalve deze nota is weinig belangrijks uit de Levant bekend geworden. De toerustingen in Turkije duren voort en de geheele Turksche bevolking blaakt van geestdrift. Dit alles baat de Porte echter weinig, want zoo er niet spoedig eene schikking tot stand komt, zal zij genoodzaakt zijn uit geldgebrek een goed gedeelte van hare armee af te danken. In Bulgarije en in an-dere christelijke gewesten van Turkije zijn Russische agenten onophoudelijk bezig om de bevolking op te rui-jen, terwijl de toon der Russische militaire overheid in Moldavie en Wallachije zeer bevelend is. Reeds heeft de hospodar van Moldavie bevel ontvangen de diploma-tieke relatien met de porte af te breken en de gewone jaarlijksche schatting niet meer te betalen. Engeland heeft reeds tegen deze eigendunkelijk handelwijs gepro-testeerd.

De Russische dagbladen van 20 en 22 Julij behelzen een manisfest des keizers, bij gelegenheid van de recru-tering des legers, die zoo als gewoonlijk, den 1sten No-vember en den 1sten December moet afgeloopen zijn. Dit jaar zal de ligting 7 man op 1000 zielen bedragen in een groot gedeelte van het rijk. Dat gedeelte dier dag-bladen, hetwelk doorgaans aan letterkundige onderwer-pen gewijd is, is thans opgevuld met artikelen, waarin een oorlogszuchtige geest tegen de Turken in eene he-vige mate doorstraalt.

Terwijl Rusland op deze wijze Turkije in de engte drijft, tracht het ook in Perzie meer ronding aan zijne grenzen te geven. Het heeft nog oude eischen aan dat land, waaraan dit door den uitgeputten staat der schat-kist niet voldoen kan. Nu heeft Rusland voorgesteld met bijpassing van zekere som, daarvoor over te nemen de provicie Tauris, eene der vruchtbaarsste van het geheele land, en ten zuiden van de Kaspische zee gelegen. Per-zie heeft zich met Engeland en Frankrijk overhoop ge-worpen, en is daardoor buiten steun. De Turksche ge-zant te Teheran doet wel het mogelijke om den koop tegen te gaan, die Rusland al meer en meer nabij Tur-kije uitbreidt; doch men kan beseffen, dat dit op den duur weinig zal baten.

De laatste berigten betreffende de voorstellen tot ver-effening van het Turksch-Russisch geschil zijn zeer ver-ward en onvolledig. Zooveel schijnt zeker te wezen, dat een ontwerp van overeenkomst, door den heer *von Bruck* aangeboden, wat de grondslagen betreft, door den keizer van Rusland en den sultan beiden is aange-men, doch dat Frankrijk en Engeland daaraan hunne goedkeuring geweigerd hebben, op grond, dat daarin niets betreffende de ontruiming der Vorstendommen be-paald wordt en dat dientengevolge een nieuw ontwerp naar Konstantinopel gezonden is, waarin deze belangrijke aangelegenheid geregeld wordt. Deze weigering der kabinetten van Parijs en Londen maakt een spoedigen vredelievenden afloop van de zaak, waarop reeds zoo veel hoop bestond, weder zeer twijfelachtig, niet dat de Porte er bezwaar in zal vinden om het nieuw ont-werp te onderteekenen; maar zal keizer *Nicolaas* er toe overgaan? En zoo hij het niet doet, welke houding zullen Frankrijk en Engeland dan aannemen?

— De *Straits Times Extra* van 14 September bevat het volgende:

De Oostersche kwestie baart de grootste onrust. Rus-land oefent regten van Souvereiniteit over Moldavie uit, heeft den Turkschen gouverneur weggezonden en de inboorlingen gedwongen schattingen aan den Czaar te betalen. Engeland en Frankrijk hebben deswegens eene verklaring gevraagd.

De groote mogendheden hebben over de Oostersche kwestie geconfereerd en door Turkije zijn voorslagen gedaan, stemmende dit rijk er in toe om een ambas-sadeur naar St. Petersburg te zenden. Op den 10den Augustus was men te Londen hierop een antwoord ver-wachtende.

— Volgens berigten van Malta, zoude Rusland de voor-slagen hebben verworpen en een oorlog zeer waarschijn-lijk zijn; doch de tijdingen van daar zijn zeer uiteen-loopend met die uit Londen ontvangen; wij zullen ze dus van beide plaatsen mededeelen.

...oel in en hij zag Frans op den predikstoel en de ge-meente vergaderd, en toen was het of ze allen op eens verdwenen, en een oogenblik daarna was de meester weêr in de school, en de kinderen zeiden, dat Frans dood was, maar 't was maar een droom! en dat be-riep de droomer ook, want toen hij met een gil wak-ker werd en Margrete vroeg wat hem deerde, sprak hij: »Och, 't was maar een droom!» En nog huil-de de wind door den schoorsteen en raasde de rat op den zolder, en toen rilde hij, en zeî: »'t Was toch een regt akelige droom!»

De meester had den avond te voren, toen hij op de vergadering was, reeds in 't geheim zijn voornemen aan enkele der leden medegedeeld, en het eene lid verhaal-de het aan den ander, en dezen weêr aan genen, ech-ter alles onder geheimhouding, en even als het altijd gaat — de laatste hoorde dat Frans al professor was. Toen de zamenkomst gescheiden en Thijssen eens even bij de buurvrouw inwipte om woorden van troost uit te strooijen, en ook dáár alles met geuren en kleuren vertelde, en het zoo heel druk had over Frans, zijn ...sten jongen die domine zou worden, en er met zeke-re onverschilligheid liet invloeijen, dat dominé's ook wel professor kunnen worden, toen griefde het der goede vrouw zoo zeer, die nog kort geleden een lie-veling had verloren, dat zij niets van den ziekelijken knaap hoorde, dat ze met zekere verwondering vroeg:

» Maar meester, en dan Willem?»

» Och,» was het antwoord, terwijl Thijssen met ze-kere nonchalance zijne pijp tusschen de knieën uit-klopte en schouderophalend zeî: » Och, buurvrouw wat zou er van hem te maken zijn?»

Meester Thijssen wist het niet! maar had hij eens in buurvrouws gemoed kunnen lezen, dan zou hij gezien hebben, hoe veel, hoe onuitsprekelijk veel, hij in de achting der droeve moeder gedaald was.

II.

En Frans zou dominé, zou mogelijk professor wor-den, zoo ging het van den eenen mond tot den ander op school, want ook Frans had het niet kunnen zwij-gen, en het aan zijne schoolkennissen medegedeeld, waar het den lachlust en de jalouzie bij dezen en genen opwekte.

Meester Thijssen hield zich nu dagelijks en bijna ge-heele avonden met den jongen bezig, en hij had zich voorgenomen, zijn doel op welke wijze dan ook, te bereiken.

't Was daarom ook niet te verwonderen, dat Frans, die dagelijks over zijne kunde geprezen wordt, het al-ras de moeite niet waardig achtte, de knie tot het een-voudige knikkerspel te buigen; er waren hooger zaken, die hem bezig hielden, en er was meer te doen had vader gezegd.

En zoo ging het voort, weken en maanden achtereen, en hoe meer de toekomstige dominé blokte en zich in-spande om kundigheden op te garen, hoe meer het moeder Margrete trof, dat het kind er hoe langs zoo bleeker begon uit te zien, en hoe groot en hol zijne oogen begonnen te staan.

Als ze dan zoo eens 't oog op Frans, en daarna op Willem rigtte, dan meende zij ('t was welligt verbeel-ding), eenige overeenkomst in beiden te zien.

Ze vroeg het zich zelve daarom dikwerf met bezorg-heid af, en deelde ook haar twijfel wel eens aan den meester mede, maar deze zag haar dan met een uit-vorschenden blik aan en lachte schamper alsof hij zeggen wilde:

» Wat hebt ge u nu weer door het hoofd gehaald?» en wanneer zij dan aanmerkte dat hij welligt te veel leerde, dan stelde hij haar immer zich-zelven ten voor-beeld, en vroeg haar op haar geweten af, of hij er dan niet goed uitzag, hij, die toch ook veel en hard gestudeerd had.»

(*Wordt vervolgd*).

— Van Malta wordt, dd. 12 Augustus geschreven :

Konstantinopel, 5 Augustus. Het bestuur houdt zich op dit oogenblik ernstig bezig met de aankomst van drie extra couriers bij de ambassades van Engeland en Frankrijk en den agent van den prins van Servie. Het nieuws door deze couriers medegebragt is, dat de Oostenrijksche consul-generaal te Belgrado, namens zijn bestuur, aan prins *Alexander* gevraagd heeft, om Servie door een Oostenrijksch leger te doen bezetten, onder voorgeven om de woelingen, die in dit land welligt, ten gevolge der bezetting van Moldavie en Wallachye door de Russische troepen, mogten ontstaan, te keer te gaan. Het bestuur van Servie heeft echter gladweg dit voorstel afgeslagen, doch de consul bleef aandringen, bewerende dat Oostenrijk tot dien maatregel besloten had.

Dadelijk op het vernemen dezer tijding verzamelde zich de raad van ministers en *Reschid-Pacha* hield eene lange conferentie met den Oostenrijkschen internuncius, wien hij inlichtingen omtrent het voorgevallene vroeg.

Men zegt dat de baron *de Bruck* geantwoord heeft, dat de consul, zijnen last niet goed begrijpende, zijne instructie is te buiten gegaan. Prins *Alexander* heeft bereids eene algemeene wapening bevolen en de Porte maakt zich gereed troepen in die provincie te zenden.

De Oostenrijksche troepen te Peterwarden, tot observatiekorps bestemd om Servie binnen te rukken, beloopen een getal van 40.000 krijgslieden.

De gemeenschap met Rusland over land is afgesneden maar de weg over zee is tot nog toe geopend.

Talrijke tenten zijn in de nabijheid van Konstantinopel opgerigt ten einde het Egyptische leger te herbergen.

Het bestuur heeft een manifest aan de Ottomanische natie gerigt, waarvan bereids 7000 exemplaren in de hoofdstad zijn rondgedeeld. Dit manifest bevat een volledig verslag van het gebeurde en maant al de ingezetenen van het rijk tot gematigdheid en kalmte aan.

Brieven uit de door de Russen bezette provincien deelen mede, dat de inwoners bereids als overwonnelingen behandeld worden.

De Egyptische vloot was in de haven van Marmorice.

— Van Londen schrijft men, dat de Russen voortgaan met hunne positie te versterken en dat de troepenbewegingen in de vorstendommen voortduren.

Een protest tegen deze bezetting is door de Porte aan de groote mogendheden toegezonden.

Dit document is zeer gematigd gesteld en herhaalt het aanbod om een buitengewoon ambassadeur naar St. Petersburg te zenden.

Het wordt duidelijk, dat de politiek van keizer *Nicolaas* er op uit is om tijd te winnen, door de bezetting in de vorstendommen te laten tot het jaargetijde daar is, dat de vereenigde vloten niet meer in de baai van Besica kunnen verblijven, door het arme Turkye reddeloos te maken, door het te noodzaken eene kostbare legermagt op de been te houden, iets dat deszelfs financien niet toestaan, en daarna gebruik te maken van eene goede gelegenheid, gedurende den winter, om hare prooi te grijpen.

Men zegt dat de keizer van Rusland zijne voorloopige goedkeuring heeft gehecht aan een uit Weenen gezonden ontwerp van schikking en dat hij dit stuk naar Konstantinopel gezonden heeft, waar het door den sultan en de Fransche en Engelsche ministers is aangenomen.

Men wil dat dit ontwerp van schikking inhoudt, dat Rusland en Turkye nota's over de zaak zullen wisselen, nemende laatstgemeld rijk aan het geestelijk protectoraat van den Czaar over de Grieken te erkennen, terwijl het eerstgenoemde de verklaring aflegt in geenen deele de souvereine regten van den Sultan in den weg te zullen treden. Lord *John Ruesell* moet zich hebben uitgelaten, dat een door Oostenrijk gedane en door Engeland en Frankrijk goedgekeurde voorslag door de te Weenen vergaderde conferentie, van welke plaats alle negotiatiën uitgaan, naar St. Petersburg en Konstantinopel gezonden is. Zijn lordschap voegde er bij, dat men het antwoord van Rusland, dat op den 10 Augustus konde aankomen te gemoet zag. Ondertusschen heeft de zaak weder een ander aanzien gekregen door de handelingen van den Russischen opperbevelhebber in de vorstendommen, die aan de Hospodars van Moldavie en Walachije heeft te kennen gegeven, dat zij al hunne relatien met het Turksche gouvernement moesten afbreken en aan Rusland de aan de Porte verschuldigde belasting betalen. Deze daadzaken aan de Porte medegedeeld, hebben haar, bij deze nieuw toegevoegde beleediging door Rusland, niet kalmer doen worden. Aan de Hospodars is bevolen, de vorstendommen te verlaten en de Engelsche en Fransche consuls hebben hunne vlaggen gestreken. Het Engelsche kabinet moet een uitvoerig protest tegen deze nieuwe aanmatigingen aan den czaar hebben gezonden en men moet nu het antwoord daarop van St. Petersburg inwachten.

— De *Singapore Free Press* wil weten, dat de Russen den kleinen adel der vorstendommen, als gewone soldaten, van hun leger hebben gepresst. Ook moet volgens dat blad, de sultan *zijn ultimatum* aan den czaar hebben opgezonden, waarin hij verklaart, dat de bezetting der vorstendommen eene daad van vijandelijkheid daarstelt en dat, bijaldien de czaar hem tot den oorlog dwingen wil, hij dan — hoe hem zulks ook ter harte moge gaan — oorlog voeren zal.

— Men meldt van Smirna :

Dank het mannelijk gedrag van Amerika is de zaak van den heer *Costa* geschikt. Het Amerikaansch schip St. Louis heeft Smirna verlaten en de heer *Costa* is bij den franschen consul achtergebleven. Een bijna gelijksoortig voorval heeft zich te Beyruth voorgedaan, maar is mede op eene minnelijke wijze geschikt.

— Berigten uit Egypte deelen mede, dat de mahomedaansche bevolking ten zeerste opgewonden is en dat de vloot en troepen, die de onderkoning den sultan ter hulp zendt. Alexandrie hebben verlaten. Wij hebben sinds derzelver aankomst in de Turksche wateren vernomen.

— Ook in Syrie heerscht eene groote opwinding der gemoederen en men is steeds bevreesd, dat er een opstand tegen de Christenen zal uitbreken. Het is zeker, dat de geheele Mahomedaansche bevolking eens van zin en zeer begeerig is tegen de Russen te worden aangevoerd.

NEDERLAND.

Zoo als wij bereids aankondigden, heeft H. M. onze koningin eene buitenlandsche reis aanvaard. In den avond van 24 Julij arriveerde H. M. daartoe met HD. jongsten zoon en gevolg te Rotterdam en begaf zich terstond aan boord van de stoomboot *Stolzenfels*, toebehoorende aan de Nederl. Stoomboot-Maatschappij. Ten 8 ure vertrok de stoomboot, welke H. M. tot Mainz heeft gebragt, van waar H. M. de reis naar Interlaken (Zwitserland) heeft voortgezet.

Reeds in den avond van den 25sten, omstreeks 7 ure, is H. M. te Keulen aangekomen en heeft aldaar den Dom bezigtigd.

Den 26sten heeft H. M. te Wiesbaden een bezoek afgelegd bij H. K. H. de hertogin Pauline, op het paleis aan den Berg en is daarna weder naar Maintz vertrokken.

Wijders heeft H. M. nog een bezoek afgelegd bij HD. doorluchtigen vader, den koning van Wurtemberg, die te Schlangenbad de baden gebruikte.

— HH. KK. HH. de prins en prinses *Hendrik* worden tegen het einde dezer maand te Luxemburg verwacht, waar hun een feestelijke ontvangst wordt voorbereid.

De gemeenteraad te Amsterdam heeft besloten aan HH. KK. HH. prins en prinses *Hendrik* een geschenk in zilver aan te bieden, ter waarde van *f* 12,000, ter gelegenheid van HD huwelijk. Het is bereids gekocht bij de heeren *Bonebakker* en *Benten* en zal den 8sten Augustus gereed zijn, en in de raadkamer voor de leden van den raad en hun gezelschap ten toon gesteld worden. Aan burgemeester en wethouders is opgedragen het benoemen eener commissie uit den raad, om dat geschenk aan HH. KK. HH. aan te bieden.

· De prins van Oranje heeft sedert ons vorig berigt steeds zijne reis, in gezelschap van zijn gouverneur, door Gelderland, Limburg en Noord-Braband voortgezet. Overal, zoowel in groote als kleine plaatsen viel aan den jongen vorst eene uitstekende en vooral hartelijke ontvangst te deel. Van den 26sten tot den 30sten Julij vertoefde de prins te Maastricht, waar zijne tegenwoordigheid tot een aantal feesten aanleiding gaf, welke door Z. K. H. steeds met het grootste genoegen zijn bijgewoond, en waaronder eene belangrijke plaats bekleedde de diners aangerigt door den commissaris des konings in Limburg, jhr. *van Meeuwen*, en van den burgemeester van Maastricht, de heer *Wijnaendts*. Alle openbare inrigtingen, fabrieken enz., heeft de prins bezocht en ook aan de naburige gemeenten Valkenburg en Kerkraede bezoeken gebragt. Overaal roemt men ten zeerste de zedigheid, innemendheid en goede houding van den prins. Na in den laten avond van den 29sten, een souper van de generaals *Hubar* en *van Toll* te hebben aangenomen, heeft de prins den 30sten de stad verlaten en zijne reis naar Gelderland voortgezet. Alle merkwaardigheden, kasteelen, abdijen en beroemde plaatsen, worden door den prins bezocht. Den 6den en 7den zal, naar men verneemt, Z. K. H. het Nederlandsche Zangersfeest te Arnhem met zijne tegenwoordigheid vereeren.

— De weersgesteldheid heeft zich sedert ons vorig berigt door niets buitengewoons gekenmerkt; wel hebben zich op enkele plaatsen onweersbuijen vertoond, doch deze hebben geene schade van eenig belang aangerigt. Om het lot der landbouwers te verzachten, die door den hagelslag, waarvan in ons vorig berigt is melding gemaakt, zoo zwaar zijn getroffen, is op vele plaatsen de openbare liefdadigheid ingeroepen.

De gedeputeerde staten van Gelderland hebben de erspectieve gemeentebesturen in dat gewest uitgenoodigd, om eene collecte te doen plaats hebben ten behoeve der slagtoffers van dien hagelslag, in de gemeenten Aalten, Winterswijk, Gendringen, Zevenaar, Ede en Wageningen. In de gemeente Ede bedraagt de schade ruim *f* 20,000, terwijl die in de andere mede zeer aanzienlijk is.

Omtrent den oogst verneemt men over het algemeen zeer gunstige berigten, slechts met uitzondering van het aardappelengewas. De bekende ziekte schijnt zich overal te verspreiden. Even als in andere jaren, zijn het de vroegere soorten, die tot nog toe de meeste sporen dier ziekte vertoonen; dat de latere soorten verschoond zouden blijven, laat zich op geen redelijken grond veronderstellen.

— Naar men met zekerheid verneemt, zullen er dezen winter aan 's rijks veeartsenijschool te Utrecht herniewde proeven genomen worden ten aanzien der inenting van koeijen, tegen de longziekte. Deze proeven zullen genomen worden met 50 stuks vee.

In het algemeen kan men van de inenting tegen de longziekte zeggen, dat de proeven op onderscheidene tijden genomen, aan de verwachting hebben voldaan en op menigen stal dien ten gevolge de ziekte heeft opgehouden.

— De werkzaamheden aan den Rijnspoorweg, die over de geheele lengte zijn aangevangen, worden met kracht voortgezet, zoodanig dat nog voor het einde dezer maand, de aardebaan van Utrecht tot Gouda geheel voltooid zal zijn.

Hoezeer de gronden aanmerkelijk verschillen, schijnt echter het gedeelte naar Utrecht, over het algemeen aan de gunstige verwachting te beantwoorden, terwijl in het overige gedeelte sommige plaatsen, zooals o. a. in den Zuidplas en onder Nieuwerkerk, eene bijzondere voorziening aan den ondergrond vereischen.

Met het bouwen der bruggen schijnt tevens voortgang te worden gemaakt, daar men te Gouda en ook in de nabijheid van Utrecht daarmede is aangevangen en vele reeds bijna voltooid zijn.

Ofschoon het jaargetijde welligt te ver gevorderd is om alle bruggen tot Utrecht te voltooijen, zal echter nog dit jaar, van een groot gedeelte der baan gebruik kunnen worden gemaakt, tot het aanvoeren van zand en andere benoodigdheden.

Intusschen houdt men zich overtuigd, dat bij geregelden voortgang der werken, de verbinding tegen den bepaalden tijd kan plaats hebben.

— Het plan tot uitbreiding der hoofdstad, ontworpen door den heer *J. Galman*, trekt thans zeer de algemeene aandacht. Het bedoelt voornamelijk het daarstellen van eene nieuwe voorstad, op de aangeslibde gronden van het IJ, tusschen de Ooster- en Wester Doksluizen, welke met breede grachten doorsneden en door bruggen verbonden zouden worden. Het tweede gedeelte van het plan, heeft het leggen van eene vaste steenen brug over het IJ ten onderwerp. Dit groote werk zou binnen drie jaren tot stand kunnen komen, en veel tot meerdere sierheid van de stads grachten bijdragen.

— In tegenwoordigheid van vele honderde toeschouwers had onlangs in de Noorderkerk te Gronin jaarlijksche openbare vertooning plaats van de van gemaakte vorderingen der honderd en vijftig kelingen, die thans aan het sedert 63 jaren bes en steeds meer bloeijende instituut voor doofsto opgevoed worden.

— Uit het progamma der tentoonstelling van materialen te Amsterdam, te houden door de Ve ging voor Volksvlijt, onder medewerking van he stuur der Maatschappij tot Bevordering der Bouwk in Augustus 1853, blijkt, dat de tentoonstelling staan uit : *a.* alle materialen de bouwkunst betreff zoowel in ruwen als bewerkten staat ; *b.* alle kundige ornamenten, onverschillig van welke gro vervaardigd ; *c.* stoffen of voorwerpen, dienende timmering en versiering van gebouwen, en *d.* wer gen, inrigtingen of derzelver modellen en teekeni dienende tot het maken en uitvoeren van bouws en bouwwerken. Aan inzenders, vervaardigers of vinders van voorwerpen, die uitmunten door de lijkheid van grondstof of bereiding, zorgvuldige of lijke uitvoering, nieuwheid of eigenaardigheid van ding, of eenige andere goede hoedanigheid zulle looningen worden uitgereikt, bestaande in getuigs ten, en bovendien uit gouden, zilveren en br medailles. De beoordeeling der voorwerpen zal w opgedragen aan eene commissie, door het bestuu Vereeniging en der Maatschappij tot bevorderin Bouwkunst te benoemen. Het aantal uitgeloofde dailles is voor ieder der vier hoofd-afdeelingen 1 den, 10 zilveren en 20 bronzen. Door Z. K. H. *Hendrik der Nederlanden*, beschermheer der Ve ging, zijn daarenboven eenige gouden en zilvere dailles voor hier te lande vervaardigde voorwerp schikbaar gesteld.

— De dezer dagen uit Suriname ontvangen be omtrent den algemeenen gezondheidstoestand, d en orde in die kolonie luiden gunstig.

— Men schrijft uit Bahia dd. 18 Junij ll., dat d vinciale autoriteit aldaar, zich eene daad van g tegenover een Hollandsch schip veroorloofd heeft, niet missen kan gevolgen na zich te slepen.

De te Rotterdam te huis behoorende schoener *verneur van der Eb*, kapt. *A. v. d. Harst* (toeb rende aan den heer *H. van Rijckevorsel* aldaar) met eene volle lading gereed om te vertrekken, to Braziliaansche regering goedvond, het schip eige kelijk te stoppen, en te requireren tot den ove van bannelingen. De gezagvoerder, die daarvoor ruimte aan boord had, weigerde zulks, en toen hem desniettegenstaande wilde dwingen, protest hij, bijgestaan door den Ned. consul, tegen deze ding van zijne vlag. Dit mogt aanvankelijk niet en men bleef het vertrek van het schip beletten. dien tusschentijd kwam de gele koorts aan boord, den kapitein aantastte en een groot gedeelte der page weg raapte, zoodat, toen eindelijk het em opgeheven werd, het schip zich in nieuwe moeij heden bevond, om te kunnen vertrekken. De consul heeft van dit alles aan zijne regering kenn geven, en men twijfelt niet, of deze ongehoorde delwijze van het Braziliaansch gouvernement zal leiding tot ernstige reclames geven, hetwelk door ganschen buitenlandschen handel te Bahia gew wordt, daar niemand op die wijze voortaan meer is, niet het slagtoffer te zullen worden van de will van ondergeschikte Braziliaansche ambtenaren.

Ten gevolge dezer reclames van kapt. *v. d. H* heeft het fregat *Prins van Oranje* dan ook bevel vangen, om naar Bahia onder zeil te gaan.

— Dezer dagen kwam te Nieuwe Diep eene Fra brik binnen, waarvan de stuurman aan handen en ten op het dek was gebonden, als beschuldigd in zee een aanslag op het leven van den gezagvoer hebben gedaan. Volgens verklaring had die ong kige veertig dagen in dien toestand, bij het geno karig en slecht voedsel, doorgebragt. Naar men meent, zou de opmerking van den stuurman, dat gezagvoerder het schip een verkeerden koers gaf, leiding tot deze behandeling hebben gegeven.

ENGELAND.

De koningin is van hare kortstondige ziekte hersteld.

— De lord-mayor heeft den 23sten Julij een banket aan de ministers gegeven. Onder de genood merkte men op den graaf en de gravin *Walewsky* een toast, die op lord *Aberdeen* werd uitgebragt, deze geantwoord: »Een enkel woord is noodig ov kwestie, die tegenwoordig de algemeene opinie houdt. De staatkunde, die door Hr. Ms. minister volgd wordt, is eene staatkunde van vrede. Het is gedragslijn, die hun past, en ik twijfel geenszins mijn geachte vriend, die naast mij zit (de Fra gezant), zal haar goedkeuren. Het kan dus ni ongepast worden beschouwd, hier, in het middel van handel en nijverheid, de verzekering te ge dat geene enkele poging, bestaanbaar met de eer ware belangen van dit land, onbeproefd zal wo gelaten, om de grootste der weldaden te behoud (Daverende toejuichingen.)

Hierop antwoordde de graaf *Walewsky :*

»*Mijne Heeren!* De hartelijke overeenstemming, in de wederzijdsche betrekkingen tusschen Engeland Frankrijk bestond, en waarmede ik mij zelven het rige jaar, in denzelfden kring, zoo zeer geluk wensch te, rust tegenwoordig op nieuwe grondslagen, die zeker haar nog hechter en duurzamer zullen mak Dit gelukkig verschijnsel moet door allen met vre worden waargenomen, want dit verzekert meer alles, den vrede van Europa in de toekomst en *in dezen tijd;* en ik hoop, mylord! dat de uitkom zeer spoedig op deze verzekering haar zegel zullen ten.” (Toejuichingen.)

Lord *Palmerston*, die insgelijks tegenwoordig heeft bij deze gelegenheid slechts eenige woorden, der staatkundige beteekenis, gesproken.

— Blijkens een officieel verslag, is in de laatste maanden de ontzagchelijke hoeveelheid van 68,354 p den opium in dit land ingevoerd.

— De tentoonstelling te Dublin is in de laatste d zeer druk bezocht geworden. Op eenige dagen be het aantal bezoekers meer dan 10.000. Men meent daar te weten, dat de koningin die in het eerst

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 21 September 1853, No. 75.

gende maand aldaar verwacht wordt, er 8—10 dagen blijven, en alleen een uitstapje zal doen naar het afschap Wicklow.

— Twee jongelingen van 14 á 15 jaren, die er verak in stelden, om de visschen in de vijvers van het park n St. James vergiftigde broodballetjes toe te werpen, n tot £ 2 boete en drie maanden gevangenisstraf roordeeld.

— Van de vier onderzeesche telegraafdraden tusschen ver en Calais, zijn reeds drie verrot en voor de enst geheel ongeschikt, zoodat de telegrafische dépêes tusschen dit land en Frankrijk thans door een enlen draad moeten overgebragt worden. Wanneer nu k deze geen dienst meer zal kunnen verrigten, dan de gemeenschap tusschen beide landen langs dien g verbroken, en het daarvoor aangewende aanzienke kapitaal verloren.

— Te Hull zijn van de 40 policieagenten, die verklaard dden niet anders dan tegen een hooger bezoldiging dienst te willen blijven, reeds de meesten van dit n voornemen teruggekomen. Ondertusschen gelooft n, dat een hooger tractement zal verleend worden.

BELGIE.

Thans kan met zekerheid gemeld worden, dat het burlijk huwelijk tusschen den hertog van Braband en de rtshertogin *Maria Henriette Anna van Oostenrijk* den Augustus in het paleis te Brussel zal worden voltrok. Daags daarna zal de kerkelijke inzegening plaats bben in de kerk van Michel en Gudule. Te dier gegenheid zullen in de hoofdstad verschillende festiviten plaats hebben. Op den dag na de huwelijksvoltrekg zal de stad prachtig geïllumineerd worden: den 23 l een gecostumeerde optogt de voornaamste straten en einen der stad doortrekken; op den 24 zal er een concert or twee honderd muzijkanten op de Groote markt geven worden, terwijl dien avond een groot vuurwerk de Leopoldswijk zal worden afgestoken.

Men wil dat er bij deze gelegenheid ook nog een er van 1200 couverts aan het leger en de burgerwacht l worden aangeboden.

— De hertog van Braband en de graaf van Vlaanden, die door de mazelen waren aangetast, zijn geheel steld.

— De minister van oorlog heeft, naar aanleiding van bevinding der commissien, belast met het onderzoek r de oorzaken van de plaats gehad hebbende sterfallen onder de op marsch zijnde troepen, gedurende heete dagen van 7, 8 en 9 Julij, een rapport aan den ning ingediend, waarin hij doet uitkomen, dat de kol de *Vicq de Cumptich*, die het bevel voerde over 3de regiment jagers te voet, en de officier van gedheid *Buliynck*, hunnen pligt hebben veronachtzaamd, dien ten gevolge voorstelt, om genoemde officieren straf op non-activiteit te stellen.

De kolonel *de Vicq de Cumptich* heeft daarop aan koning een verzoekschrift ingediend, om wegens gedrag ten deze voor den krijgsraad te regt te staan.

— De heer *Louis Labarre*, redacteur en chef van de tion, heeft appel aangeteekend van het uitgesproken nnis in de zaak van *La Rochejaquelin*.

— Te Fontenoy heeft zekere vrouw, in een vlaag van standsverbijstering, hare twee nog jonge kinderen in put geworpen. Op het oogenblik, dat zij hen wilde pringen, werd zij door een werkman nog in tijds ggehouden. De kinderen werden met groot gevaar or den werkman uit den put gehaald; zij hadden geen el bekomen.

— Te Gent is bij den burgerlijken stand aangegeven geboorte van een kind, waarvan de moeder 13 jaren en de vader nog geen 14 jaren bereikt heeft.

DUITSCHLAND.

Uit Oostenrijk berigt men van zamenspanningen, welke aar weder ontdekt zijn en tot vele inhechtenisnemin hebben geleid. Sommigen hechten daaraan minder wigt, doch zeker is het dat van de gevangen genomen sonen, waaronder eenige kweekelingen van de polynische school, nog niemand is vrijgelaten.

In de Berlijner tolconferentiën wordt nog bij voortring onderhandeld over de oprigting van tolvrije enpôts in de zeehavens. Hierop komen de beraadslagen over de tariefsveranderingen aan de beurt.

Sedert geruimen tijd werd tusschen Pruissen en den omschen Stoel onderhandeld over de aan de Roomschtholieke Kerk in Pruissen uit de staatskas te schenn ondersteuning. Het hof van Rome heeft thans verard zich voor de vervulling der daaromtrent bestaanverbindtenissen, geheel te verlaten op de bekende gtvaardigheid der Pruissische regering.

De paus heeft dezer dagen aan den aartsbisschop van Keulen eenen brief geschreven, in antwoord op de vragen door dien prelaat gedaan, omtrent de bij de inzegening n gemengde huwelijken te volgen regelen. De pauslijke brief is in verzoenenden geest geschreven, en zal welligt bewerken, dat de onberaden ijver van den bisschop van Trier de verlevendiging van oude twisten tusschen Roomschen en Protestanten niets ten gevolge heeft.

— De landverhuizing naar de onbebouwde gedeelten n Hongarije vindt sedert eenigen tijd veel deelneming Zuid-Duitschland. Van de zijde der Oostenrijksche regering wordt zulks door allerlei begunstigingen zeer vorderd. In de eerste dagen zullen zich 200 familiën t Wurtemberg derwaarts op weg begeven. Ook uit Beijeren en Tyrol hebben zich velen tot dat einde aangemeld. Aan al deze landverhuizers is het volle genot n burgerregt aldaar toegezegd.

— In eenige streken van den Reingau heeft zich de ziekte in de druiven geopenbaard.

— De Oostenrijksche regering heeft bekend gemaakt, dat al de Oostenrijksche werklieden, die zich nog in Zwitserland bevinden, dat land binnen twee maanden moeten verlaten, na welk tijdsverloop ieder hunner een bijzonder verlof zal behoeven, om in zijn vaderland te kunnen terugkeeren,

— De koningin van Hanover is door de mazelen aangetast.

FRANKRIJK.

De algemeene aandacht nog altijd bijna bij uitsluiting gevestigd blijvende op de Oostersche kwestie, wier loop en tegenwoordigen stand elders in dit blad omschreven is, kan uit Frankrijk wederom weinig nieuws van belangrijk staatkundigen aard worden medegedeeld.

Veel sprak men in den laatsten tijd in Frankrijk over de verschillende, vroeger door ons medegedeelde, aanslagen op het leven des keizers en der keizerin. Zelfs werd op den 26sten Julij andermaal beweerd, dat in het bosch van Boulogne onderscheidene gewapende mannen in hechtenis zijn genomen, die van het plan schenen zwanger te gaan om den keizer van Frankrijk te vermoorden. Door de zorg der regering zelve wordt echter alles, wat in betrekking staat met nieuwe of reeds bekende zamenzweringen, zeer geheim gehouden. Van goederhand verneemt men echter, dat de zaak van den aanslag in het Hippodrôme niet opgegeven is; er heeft nog altijd eene instructie plaats, waarvan de uitkomsten voor het algemeen onbekend zijn. Het wordt tevens ten stelligste bevestigd, dat de prins van *Joinville*, van een der zamenzweerders de mededeeling van den aanslag in het Hippodrôme ontving, met verzoek, om voor de vrouw en kinderen van den man te zorgen, voor het geval, dat hij in zijn misdadig bestaan mogt sneven; de prins gaf van een en ander met allen spoed kennis aan den Engelschen gezant te Parijs, die het ministerie onverwijld van de zaak verwittigde.

Naar men zegt, zou den staatsraad een ontwerp van staatkundig belang zijn aangeboden. Het zou namelijk een decreet betreffen, bestemd om een gedeelte der honoraire legatarissen van het testament van *Napoleon* I, schadeloos te stellen. Eerst had men ten dien einde aan een senaatsbesluit gedacht, doch daar de senaat betreffende de eischen der teleurgestelde erfgenamen tot de orde van den dag overging, besloot men zich tot de wetgevende vergadering te wenden. De staatsraad schijnt in toestemmenden geest te hebben uitspraak gedaan, uit overweging, dat Frankrijk ongeveer 150 millioen francs van de bezittingen des keizers getrokken heeft. In de bedoelde schadeloosstelling moeten vrij aanzienlijke pensioenen zijn uitgetrokken voor de nog in leven zijnde soldaten van Elba, 200,000 fr. ten behoeve van mevr. *de Forget*, dochter van mlle. *de Lavalette*, en 300 000 fr., als vergoeding voor de som van een gelijk bedrag, welke, zoo als men weet, door de wetgevende vergadering aan de weduwe van den maarschalk *Ney* geweigerd is.

— Op 26 Julij werd in de kerk van Saint-Leu eene lijkdienst gevierd, ter nagedachtenis van *Louis-Napoléon Bonaparte*, koning van Holland, die den 26sten Julij 1846, te Florence overleden is.

De keizer en de keizerin waren hierbij tegenwoordig.

— De berigten omtrent de te veld staande gewassen luiden ongunstig. Er hebben in de laatste dagen veel stormen, vergezeld van hevige regens, gewoed, door welke laatste de velden als overstroomd werden. Vooral het graan heeft daarbij veel geleden, zijnde het voor een groot gedeelte neergeworpen. In dezen stand van zaken heeft de regering maatregelen genomen, om de prijzen van het brood niet te hoog te laten komen, ten einde zooveel mogelijk de rampen te lenigen. Het eerste gevolg van dezen maatregel echter is, dat daardoor de eigenlijke handel in granen hier te lande te keer wordt gegaan, dat de handelaar verhinderd wordt granen te koopen, wanneer het goedkoop is, en zoo zal eindelijk de voorraad van graan hier te lande langzamerhand verminderen, waardoor groot verlies en geene geringe ongelegenheden zullen ontstaan.

— Men spreekt van eene groote revue, die de keizer den 15den Augustus in het veld van Mars te Parijs zal houden over de nationale garde.

— Men verzekert, dat in het Zuiden van Frankrijk de gemoederen meer dan ooit in gisting verkeeren. Onlangs zijn door de douanen op de kusten van Provence eenige vaten buskruid en wapenen in beslag genomen, die door een Toskaansch vaartuig, van Livorno komende, waren gelost. Men heeft de noodige maatregelen genomen om voor het vervolg iets dergelijks te voorkomen.

— Het gemeentebestuur van Troyes heeft het bevel uitgevaardigd, dat jongelieden die den ouderdom van 20 jaren niet bereikt hebben, geen openbare bals mogen bijwonen. De policie waakt er strengelijk voor, dat aan het bevel voldaan worde.

— Er heeft zich sedert eenigen tijd een geschil opgedaan op de grenzen der Pyrenêen, en voornamelijk in het woud van Iraty, waarop de Spaansche vallei van Salazar aanspraak maakt. Onze regering en die van Spanje hebben ondertusschen, om de ongeregeldheden te voorkomen die tusschen beide grensbewoners dreigden uit te barstan, het betwiste grondgebied voorloopig voor onzijdig verklaard. De kwestie zelve zal daardoor niet het minste geprejudicieerd, maar behandeld worden door wederzijdsche speciale gevolmagtigden, die zich onmidelijk naar de plaats zelve zullen begeven. Reeds zijn de baron Gros, gevolmagtigd minister, en de brigade-generaal Callier door onze regering tot commissarissen benoemd.

— *Parys* 20 Julij. Mevrouw *Beecher Stowe*, de schrijfster van Oom Tom, bevindt zich te Geneve, alwaar eene inschrijving is geopend van 10 cents, waarvan het bedrag haar ter hand zal worden gesteld om tot het vrijkoopen van eenige slaven te strekken. Mevrouw *Stowe* is Parijs bijna onopgemerkt doorgegaan. Zij kon er rekenen op een personeel onthaal in overeenstemming met den roem van haar werk. Maar men bevindt zich te midden der Oostersche kwestie en de Turken hebben en de negers in Amerika en de vrouw, die hen zoo warm verdedigd heeft, doen vergeten.

— *Parijs*, 21 Julij. De keizer zal, ten minste voor de hand St. Cloud nog niet verlaten en wanneer zulks gebeurt, zal het in alle gevallen zijn om zich naar de Pyreneën te begeven. Z. M. is er magtig op gesteld, om zich op zijnen naamdag te Parijs te bevinden en wil zelfs over de toebereidselen daartoe, persoonlijk een waakzaam oog houden, want deze keer verlangt hij de decoratien en illuminatien op den bestemden dag gereed. De keizer vertrekt niet voor 15 September naar Rijssel.

— De aankomst van het prachtige jagt, bestemd om voor de spelevaarten van den keizer en keizerin op de Seine te dienen, is reeds bekend. Gisteren hebben zij dat schoone vaartuig voor de eerste maal beproefd en zijn daarmede tot Asnieres gegaan. De snelheid van het jagt Eugenia valt te bewonderen en het stond, gedurende die spelevaart onder het bevel van den kapitein *Exelmans*, ordonnans-officier van den Keizer en kommandant van Z. M. plezierjagten.

ITALIE.

In eenige gedeelten van Italie, vooral in de Romagna, heeft men bestendig woelingen te betreuren, ook gevoed door de rijzing van de prijzen der levensmiddelen. De graanoogst is namelijk hier en elders in Italie (gelijk ook in Frankrijk) ongunstig uitgevallen; in verschillende oorden verzet de bevolking zich tegen den uitvoer van granen, en voorziet men daarvan nog grooter moeijelijkheden, in geval de aanvoer van buitenlandsch graan niet spoedig in de behoefte voorziet.

De Paus is ongesteld geweest, doch bevindt zich weder beter.

PERZIE.

De laatste tijdingen van dit rijk loopen tot 14 Junij. De cholera morbus was in de hoofdstad Teheran veel verminderd en het getal der overledenen overschreed op elken dag, dat van 25 niet meer, in het kamp van den Schach was men echter niet zoo gelukkig; daar beliep de sterfte van 100 tot 150 daags. De ziekte was ook te Kazbeen uitgebroken.

De Perzische regering houdt hare aandacht op de tusschen Rusland en Turkye bestaande geschillen gevestigd.

De Russische gezant *Dolgorouk* heeft den Schach overgehaald om zich naar Sultametz te begeven, ten einde aldaar het leger, 50.000 man sterk, in oogenschouw te nemen. Het doel daarvan valt ligtelijk te begrijpen, want terwijl Rusland Turkye in het Noorden bedreigt, neemt Perzië in het Oosten eene indrukwekkende houding aan.

Te verwonderen zou het ook niet zijn dat, ten gevolge van den ingewortelden haat, die tusschen beide volken bestaat, in geval van oorlog, Perzië zich van Kotvor en Mohamandra tracht meester te maken. De Engelsche invloed is onvermogend om zulks te beletten.

Perzië kan binnen drie maanden 100.000 man op de been brengen; thans zijn 60,000 man in regimenten verdeeld. Geregelde kavallerie bestaat er niet en de artillerie laat ook veel te wenschen over, maar de linietroepen zijn moedig en verhard en kunnen zich gerust met die der Turken in het open veld meten.

EGYPTE

Alexandrie, 7 Julij. 22.000 man zijn gereed om naar Turkije te worden ingescheept en zullen weldra door nog 13.000 gevolgd worden.

— De Scheiks van Aleppo hebben aangeboden om 10.000 ruiters op hunne kosten uit te rusten en 1000 goudbeursen (1 millioen) om in hun onderhoud te voorzien.

— De laatste tijdingen van Syrie loopen tot den 30sten Junij. De rust was in die provincie niet gestoord geworden, maar de opgewondenheid, die thans de Muzelmansche bevolking kenmerkt, was niet bedaard en had zich zelfs tot de zeesteden uitgestrekt, alwaar, betrekkelijk gesproken, het getal Christenen zeer groot is. Eenige handdadigheden waren te Beyruth door sommige dweepzieken gepleegd, maar ook, dank zij der geestkracht van den gouverneur, voorbeeldig gestraft.

AMERIKA.

Alle dagbladen zijn vervuld met bijzonderheden over het vreeselijke onweder dat den eersten dezer maand alhier is losgebroken, Verscheidene huizen werden vernield, drie personen gedood en tien gewond.

De hagelsteenen waren drie duim lang en twee duim in omtrek. De verschillende telegrafische berigten te New-York ontvangen deelen mede, dat de storm ook in andere streken met de meeste woede gevoeld werd.

De hitte te New-York was zoo drukkend, dat alle bezigheden gestaakt waren. Zulks was ook het geval te Baltimore en Philadelphia.

— Op een der bergen van het graafschap Calavéres in Californie, ongeveer 20 mijlen ten N. O. van Murphij, staat een Ceder, die voor den grootsten boom in de gansche wereld gehouden wordt. Een korrespondent van de *Herald* van Sonora, die op de plaats zelve, dat wonder uit het plantenrijk is gaan bezigtigen, beschrijft dien cederboom als volgt.

Gelijkgronds heeft hij een omtrek van 92 voeten; vier voeten hooger 88 en op 14 voeten 61; daarna wordt hij trapsgewijze spitser en dunner. Zijne hoogte bedraagt 285 voeten. Hij is geheel regt, zonder eenige kromten, zoo als wel anders met groote boomen het geval is en zijne reusachtige evenredigheden wekken in den geest van den beschouwer eene grootsche en verhevene bewondering op.

Naar zijne kringen te oordeelen moet die cederreus thans 2520 jaren oud zijn. Laat men hem voortleven, dan zal zijn dikte ieder jaar met een zevende, in 84 jaren met een, en in 840 jaren met 10 voeten vermeerderen, zoodat hij alsdan eene dikte van 40 en omtrek van 120 voeten zal bezitten.

Zoo als in den brief gezegd wordt, wil men dien koning der bosschen schellen en is men reeds daarmede begonnen. Zijne schors, die aan den voet bijna 14 duimen dik is, zal bij stukken, ter verzending naar de Tentoonstelling van New-York, tot op de hoogte van vijftig voeten worden weggenomen.

— Den 4 Julij is de 77ste verjaarsdag der Amerikaansche onafhankelijkheid door al de Vereenigde Staten als een feest gevierd.

— Een verschrikkelijke brand is den 5 Julij te Oswego uitgebroken en heeft zich over 45 morgen land verspreid. 300000 bushels granen zijn vernield en de geheele schade wordt berekend op 1500000. Verscheidene personen werden gewond, doch geen enkele is daarbij omgekomen.

Op denzelfden dag barstte te Cincinnati een storm los, die veel schade aan den oogst heeft veroorzaakt.

HAITI.

De laatste berigten van dit rijk vermelden dat de koffij-oogst niet zoo gunstig geweest was al het vorige jaar. De staatkundige toestand was zeer rustig, maar geen enkel bewijs van vooruitgang, geene enkele verbetering zag het daglicht. Engeland is het land van voorkeur voor het Haitische gouvernement, en de engelsche regering verzuimt dan ook geen enkel middel om die

voorkeur te benuttigen, ten einde de handelsbetrekkingen tusschen beide landen te bevoordeelen.

De R. K. aartsbisschop door den Paus gezonden was in groote staatsie te Port-au-Prince ontvangen. De Keizer houdt steeds een groot leger op de been, doch men vreest niet meer voor een inval zijner zijds op het grondgebied der republiek St.-Domingo.

CHINA.

Volgens de inlichtingen over den toestand van het Hemelsche rijk, vervat in een werk, onlangs uitgegeven en getiteld: *Nasporingen der leden van het Russische geestelijke gezantschap te Peking*, beloopt de tegenwoordige bevolking van China 414.686.994 zielen, zonder het leger en de bewoners van Mandchourie en Mongolie daaronder te rekenen.

Maatschappij van Toonkunst.

Met wijziging van hare mededeeling, gesteld in de Javasche Courant van den 31sten Augustus jl. no. 70. heeft de directie der maatschappij van Toonkunst de eer bekend te maken, dat het daarbij bedoelde muzijkfeest alsnu definitievelijk zal plaats hebben in de derde week der maand October aanstaande, op twee verschillende dagen, welke later ter kennis van het algemeen zullen werden gebragt.

Voorts, dat de entrée voor de beide dagen is bepaald als volgt:

Voor HH. leden der maatschappij van toonkunst *f* 6 per persoon.

Voor elke dame, behoorende tot hun gezin *f* 6.

Voor personen, geen lid dier maatschappij zijnde, *f* 10 per persoon.

Voor hunne dames *f* 8 per persoon.

Voor HH. officieren, leden der maatschappij voornoemd, tot en met den rang van kapitein, *f* 3 per persoon.

Voor elke dame, behoorende tot hun gezin *f* 3.

Voor HH. officieren, geen leden zijnde, *f* 5 per persoon,

Voor hunne dames *f* 4 per persoon.

Kinderen beneden de 12 jaren, worden niet toegelaten.

De Directie der Maatschappij voornoemd.
P. VAN REES, President.
GUSTAV WILLETT, Secretaris

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

Brouwershaven 29 Julij. Samarang, D. L. Immink, v. Batav. n. Rotterd.

Hellevoetsluis 23 Julij. Jacobus, Martinus, J. Gagesteyn, van Batavia.

1 Aug. Arlequin, J. F. Malbrone, v: Batavia.

Texel 22 Julij. Ridderkerk, H. Noltee, v. Batavia.

23. Albatros, K. P. Haasnoot, v. Banjoewangie.

27 Alcyone, A. P. Sandberg Jr., v. Batavia.

30. Lucipara's, J. A. Kloppenburg, v. Batav., Bantam, F. H. Kleyn, van China laatst v. Rio Janeiro en de Kaap de Goede Hoop.

31. Christiaan Huygens, A. J. Ihlower, v. Banjoew.

1 Aug. Stad Utrecht, F. P. J. Jaski, v. Cheribon.

Vertrokken.

Hellevoetsluis 24 Julij. Catharina Maria, G. L. Gortmans, n. Batavia.

3 Aug. Menado, P. A. Schaap, n. Batavia. Japara, C. Kramers, n, Macasser.

4 Curaçao, J. J. Wanhaak, n. Fernambucq en Bahia. Whampoa, M. Kramer, n. Macasser.

Texel 3 Aug. Julie Claire, H. de Wijn; Christina Agatha, O. P. Lap; Derkina Titia, W. B. van Zijp, allen n. Batavia.

4 Mentor, D. A. Zijlstra; Straat Baly, G. Mulder; Nijverheid, J. N. Mooy, allen n. Batavia.

Zeilklaar.

Hellevoetsluis: Australië, R. A. Tange; Cortgene, J. A. Scott; Gouverneur-Generaal Rochussen, G. F. Rijken, allen n. Batavia.

Nieuwediep: Cornelia, H. P. Hazewinkel, n. Padang.

Vreemde Havens.

Londen 25 Julij. Ceres, Mellema, v. Rotterdam, in lad. n. Geelong. Anna Margaretha, Ruhl, v. Amsterd., in lad. n. Sydney.

1 Aug Orion. Borghorst, n. Sydney.

Deal 28 Julij Johannes, Held, (v. Hamburg) n. Batav.

2 Aug. Ter reede: Abel Tasman, Hensing, v. Londen n. Sydney.

Bij *Deal* 28 Julij. Rotterd., Vis, v. Rotterd., n. Batav.

Bij de *Galloper* 19 Julij. Jan van Brakel, Esink, van Amsterdem n. Macasser.

Liverpool 21 Julij Maria Catharina, Poel, n. Sydney.

26 China, Appel, n. Batavia. Vriendschap, de Boer, n. Sydney

Cardiff 21 Julij. Margaretha Ida, Hagers, n. Ternate.

24. Resident van Son, Bauditz, v. Rotterdam.

30. Prins Veldmaarschalk, de Vries, v. Schiedam.

Newport-Mon. 22 Julij. Constantia, Kaleshoek, v. Rott.

Charlestown 25 Julij. Magd. Anna Sophia. Davis, v. Bantam (?)

Hartlepool 23 Julij. Vertrouwen, Pot, v. Rotterdam.

26. Maracaibo, Ouwehand, v. Rotterdam.

31. D'Elmina, Teengs; Marz en Hillegonda, Visser, belden v. Rotterdam.

Bremerhaven 25 Julij. Herder v. Hagen n. Batavia.

Kopenhagen 12 Julij. Henr. Sorensen. Jacobsen, naar Oost-Indiën.

Salem 9 Julij. Buckche, Tibbets, v. Padang.

Bij *Ascension* 14 Julij. Een schip v. Batav. n. Rott. bestemd, toonende Marryats Signalen 2den onderscheidingswimpel met No. 416.

Helena 8 Julij. Maria Magdalena. Popken, v. Banjoewangie n. Rotterdam.

9. Goede Verwachting, Zeylstra, v. Batav. n. Amsterd.

12. Margaret West, Bauman, v. Batavia n. Londen.

13. Prins Hendrik, Smit, v Batavia n. Amsterd. H. Willebrordus, Lommerse, v. dito n. Schiedam.

19. Cesar Godefroy, Behr. v. Batavia n. Nederland.

29. Gertrude, Lourens, v. Batavia n. Rotterdam.

NB. Bovengeneemde schepen hebben allen hunne respective reizen vervolgd.

Suriname 8 Julij. Phoenix, de Boer, v. Amsterdam.

San Francisco 4 Julij. Zeilkl.: Bernhard Hertog van Saxen Weimar. Hazewinkel, n. Batavia.

6 Prinses Charlotte, Harms, v. Rotterdam.

7 Emelie, Bannier, v. Samarang.

9 Lucy Elisabeth, Crosby, v. Batavia.

Schepen in Lading.

Rotterdam naar Batavia, Stad Thiel, W. B. Derks. naar do. en Samarang, Madura, T. Draijer. naar do. en Soerabaya, Sara Lydia. B. van der Tak. naar do. do. en Panaroekan, Wilhelmine, J. C. van der Zweep. naar Kaap de Goede Hoop en Batavia, Kolonel Koopman, J. J. Klein.

Amsterdam naar Batavia, Gelderland, A. van rom. naar do. Quatre Bras, F. B. Boudix. naar do. en Samarang, Margaretha Johanna, M. Schou. Cheribon do. en Passaroeang, Zeeland, F. de naar Melbourne en Sydney, America, D. Schuyme do. do. Alcyone, A. P. Sandberg Jr. naar San cisco en Valparaiso, Clara Henriette N. D. de B

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar.
Sept. 17	Amerikaansch	Cygnet	D. Janovin	Manila	27 Julij	New-York
» ....—	»	Kendia	J. Jessedin	»	11 Aug.	Boston
» ....—	Engelsch	Cupid	A. Hellyer	Batavia	15 Sept.	Darmouth
» 18	Nederlandsch	Camelon	J. D. J. van Wyhe	Liverpool	24 Mei	Batavia

Aangekomen Schepen te *Batavia*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Sept. 16	Nederlandsch	drie Vrienden	Noordhoekhecht	Adelaide	3 Aug.	Paine, Stricker en co.
» 17	Nederl. Indisch	stooms. Banda	Schmidt	Soerabaya	14 Sept.	
» ....—	Nederlandsch	Anna en Christina	Joon	Amsterdam	22 Mei	Kreglinger, Dummler
» 18	Nederl. Indisch	stooms. Java	Kemish	Singapore	15 Sept.	
» ....—	Nederlandsch	Generaal Michiels	Prosser	Samarang	— »	Haager en Schuurman
» ....—	Nederl. Indisch	Kim Teksin	Tjoeng Sien	Palembang	28 Aug.	
» 19	Nederlandsch	Graaf Dirk III	van Nouhuijs	Tagal	7 Sept.	
» ....—	»	Jacoba en Christina	Berk	Amsterdam	12 Junij	Haager en Schuurman
» ....—	Nederl. Indisch	Alnoer	Sech Baharmoes	Samarang	17 Sept.	
» 20	» »	Fiedha Rachman	Sech Bilfagie	Indramayoe	18 »	
» ....—	Engelsch	Blundell	Lumley	Samarang	17 »	Maclaine, Watson en
» ....—	Fransch	Fernand		Bourbon		E. Moorman en co.
» ....—	Nederlandsch	Drie Gebroeders		Hongkong		B. Kopersmit en co.
» ....—	»	Valparaiso		Gielong		Tiedeman en van der
» ....—	»	Claudius Civilis				de Weerdt, Ruyl en

Vertrokken Schepen van *Batavia*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Sept. ...18	Nederlandsch	Doggersbank	Kerkhoven	Amsterdam
» ....—	»	Dionysia Catharina	Jaskie	»
» ....—	Nederl. Indisch	Charlotta	Lunel	Sumanap
» ....—	» »	Kim Tiang Hoat	Oey Pekay	Bajermassing
» ....—	» »	Abdul Rachman	Aboe Sohost	Soerabaya
» ....—	Engelsch	Fanny Fisher	C. Hanold	Sydney
» ....—	Nederlandsch	Z. M. stooms. Samarang	luit. t/z. 1 kl. Gobius	Banka
» 19	Engelsch	Forres	J. Molison	Australia
» ....—	Bremer	Auguste	Langenberg	China
» 20	Nederl. Indisch	stoom. Banda	Schmit	Soerabaya
» ....—	» »	Mercurius	Walter	Singapore
» ....—	Hamburgsch	Cæsar	Paulsen	Hobarttown

In lading liggende Schepen te *Batavia*.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Weltevreden	Teerlink		B. Kopersmit en co.
»	Goed Vertrouwen	Kock		E. Moormann & co.
»	Anna Paulowna	Bek		Haager en Schuurman.
»	Jacoba en Christina	Berk		»
»	Proteus	van Wagtendonk		N. H. M.
Nederl. Indisch	Bencoelen	Adaseer		Hunter, Houghton en co.
» »	Harriet	Ross		Adam en co.
» »	Atiatul Barie	Sech Osman		D. N. Buys en co.
» »	So-otban	Said Baoseer	Soerabaya	»
» »	Atiatul Maula	Sech Bauseer	Samarang	»
» »	Nagalaut	J. Winter	»	John Pryce en co.
» »	Naim Balhaer	Sech Fagie	Banka	Coulster
» »	Machmodie	Sech Soway	Soerab. en Banka	»
» »	Fathul Barie	Schippers		B. Andreas en co.
» »	Fathool Wahab	Sech Biljoen		
» »	Blindjo Srie Boelan	Tjing Keat		
» »	Amanatul Bahrie	Adjubidie		
Engelsch	Duke of Wellington	Smith	Hoberttown en Sydney	Pitcairn, Syme en co.
»	Abyssinia	John Terrer	Amsterdam	»
»	Glendaragh	Said Alsegaf	Singapore	Coulster
»	St. Vincent	Young	Holland	Hunter, Houghton en co.
»	West	Jones		
Hamburgsch	Maria Christina	Vos	Singapore	E. Moormann en co.
»	Java	Christiansen	Nederland	Metzendorff, Wilmans en co.
»	Meteor	Poppe		»
»	Malvina Vidal	Jachtman		»

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het Ned. schip *Mercurius:* de heer *J. M. Muller.*

Met het N. I. schip *Atiat Ulmauluh: de groot majoor der inf. Saryo Brentol en* 130 *volgelingen.*

Met het N. I. stooms. *Banda:* de heeren *Gerrits en echtgenoot.* — *Buissout de St. Remij en familie.* — *Lawick van Pabst.* — *Hartings.* — *Beurling.*

Met het N. I. stooms. *Java:* de heeren *McMillan en echtgenoot.* — *van Lawich en 2 dochters.* — *G. Batten.* — *Henshall, Joelsen.* — mevr. *Crawfurd.* — *2 Eng. matrozen.* — *3 Chinezen.*

Met het Ned. schip *Generaal Michiels*: de heeren *de Ruyter de Wilde en familie.* — *van Beusechem en familie.*

Met het Ned. schip *Graaf Dirk III: de hoog edel gestr. jhr. J. C. Reynst.* — *de jongeheer Cormane.*

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het Ned. schip *Doggersbank:* de heer *A. T. J. Tydeman.*

Handelsberigten.

Aanvoer.

Van Samarang per ned. schip *Generaal Michiels*, kapt. Prosser. agenten Haager. Schuurman.

2800 planken. 800 pic. suiker. 25 dito rotting. 4000 stroozakken. 160 Pic. rijst. 843 dito koffij. 366 dito stroopsuiker. $424^{80}/_{100}$ suiker. 1 kt. sigaren. $36^{50}/_{100}$ dito suiker. 1 kt. spiegels. 200 keld. genever. 3 kn. waterglazen. 20 va. loodwit. 130 ks. toeban sigaren. $240/_{4}$ ks. thee. 1 kn. thee kistjes. 45 pic. wilde noten muscaat. 30 keld. klapp. olie. 2 kn. spiegeltjes. 1 dito leder schoenen 626 pic. suiker. *lad. best. voor Australie.*

Van Tagal per ned. schip *Graaf Dirk III*, kapt. Nouhuijs.

350 pic. tin. $5904^{71}/_{100}$ dito suiker. 5325 dito koffij. 50 dito sapanhout. 100 dito rotting. *lad. voor Nederland.*

Van Singapore per ned. stoomschip *Java*. kapt. Kemisch.

6 kn. bier. *Morgan en Melbourn.*

7 kn. manufact. *Martin Dyce en co.*

2 kn. bier en 2 dito wijn. *Anderson, Tolson en co.*

1 kt. zijde. *E. Moorman en co.*

6 vn. bier. *Adam en co.*

1 kt. zilveren specie. 10 bn. manufact. *Said Aloewie Satrie.*

7 kn. verfwaren. *Liem Hoa.*

1 kn. garen en 8 pakk. visch *Tiangdjoen.*

3 bn. manufact. en 6 kn. asapoetida. *Said Hassan* bin *Achmat.*

212 kn. sago en 122 pakk. matten. *Hunter. Houghton en co.*

1 kt. doublons en souvereins. *Sanier. Suermondt en co.*

9 coll. touwwerk. *Jacomettie en Landberg.*

60 coll. touwwerk. *Said Oemar Satrie.*

3 pakk. was. *Said Aloei Segaf*

69 zakk. gedr. garnalen. *Said Rawas.*

$102^{80}/_{100}$ pic. gambier *Order.*

Van Padang per ned. ind. bark *Atiat Ulmaula*. kapt. Sech Sahan bin Saio Baoesier.

200 pic. koffij. 3 dito foelie. 15 dito not. muscat. 15 dito zwart pep. *Pitje Beng.*

$362^{1}/_{2}$ dito idem. *McLaine Watson en co.*

200 dito idem *Tan Hongie.*

65 dito benzoin. *Be Ingtjoe.*

16 st. ginghams. 3 corg. europ. sarongs. 34 doz. dito doek st. geiten vellen. 115 baaltje kust zeep. 30 pic. kair corg. sarongs. dito kat. $5^{6}/_{20}$ mutzen. $68^{80}/_{100}$ pic. rotti guldens zilveren specie. *Said Hassan* bin *Alie Temimin.*

300 baaltjes knst zeep. 2 kn. papier. 400 pic. koffij. *Tan K*

135 pic. benzoin.

Uitvoer.

Naar Sumanap per ned. ind. schip *Charlotte*. kapt. Lu

16 doz. bier. 4 dito madera. 1 vatje boter. 1 dito meel en ks. eau de cologne. 20 st. hoofddoeken. 8 st. chits. 1 dito 1 zadel 8 ks groenten. *aanb. gebl. lad. van Batavia.*

Naar Samarang en Banjermassing per ned. ind. bark *Sa Maskoor*. kapt. Hadjie Mocht. IJoesoep.

1 baal gedr. katoen. 3 kn. roede doeken. *McEwen.*

$2/_{2}$ pijpen cognac. 1 ks. kleederen. *van den Biesen.*

2 kn. eur. borden. 1 dito kommetjes. $24^{1}/_{2}$ corg. slendang doeken. 3 bn. enr. chitzen. 30 pic. zwt. dammers 3 agar. *de gezagvoerder.*

60 pic. inl medic. 14 krandj. aardewerk. 1 kt. manila pakk. zeilgaren. 1 kt. zijde garen *Said Aloei Satrie.*

15 tonn. harpuis. 1 kt. kaijoe garoe. *E. Schugt.*

1 kt. doeken. 5 dito rood katoen. 30 dito naaigaren. 5 di shirtings 1 zadel. *Martin Dyce en co.*

Naar Amsterdam per ned. schip *Doggersbank*, kapt. Kerk

$7000^{4}/_{100}$ pic. suiker. 2500 dito koffij $549^{73}/_{100}$ dito tin. rotting. *te Soerabaija geld. N. H. M.*

3794 pic. goeniezakken koffij $1098^{400}/_{1000}$ dito noten. dito foelie. 2 kn. notenzeep. *te Batavia gelad. N. H. M.*

1 kt. naturalien *Peter*

Naar Sydney per eng. schip *Fanny Fisher*. kapt.

13 pic. rotting. 550 dito koffij. 80 pic zwt. peper. 5 dit. 1489 suiker *Hunter, Houghton en co.*

Naar Australie per eng. schip *Horris*. kapt. Melison.

1657 pik suiker. 6 dito kruidnagelen. 20 pic. not. mus zwt. peper. 10 dito cassia. 125 koffij. *lad. van Bata Melbourn en co.*

33 pic. rotting. 3006—06 suiker. $22^{80}/_{100}$ dito koffij. 50 25 m. java sigaren. *lad. van Soerabaija Fraser Eaton*

6 zakk. java tabak *Paine Stricker en co.*

Naar Hobart Town. per hamb. schip *Caesar*. kapt. Pa

22 pic. witte peper. 1297—76 dito 300 st. planken. 2 koffers. 3 pik. not. muscaat. 3 dito foelie. *Pitcairn S*

Naar Amsterdam per ned. schip *Dionijsia Catharina* kapt Jaski.

550 pic. tin. *N. H. M*,

Naar China per brem. schip *Auguste* kapt. Lang

46 pic. rotting *de Weerds Ruijl en co.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. B